

MUUMI SATUTUOKIOT

*Hyvän yön
iltasatuja*

Tammi

© Moomin Characters™

All rights reserved.

Tammi, 2023

Tammi on osa Werner Söderström Osakeyhtiötä.

Tekstit: Anders Vacklin, Riina Kaarla ja Sami Kaarla; Kaisa Paasto, Tittamari Marttinen ja Saara Kekäläinen.

Kuvitus, graafinen suunnittelu ja kansi: Riina Kaarla, Sami Kaarla ja Anders Vacklin.

Painettu EU:ssa.

ISBN 978-952-04-4430-3

MUUMI SATUTUOKIOT

*Hyvän yön
iltasatuja*

*Tammi
Helsinki*

SISÄLLYS

kirjoittaneet Anders Vacklin, Riina Kaarla ja Sami Kaarla

- 10 MUUMI, JOKA VAIN NUKKUI**
- 18 KEVÄÄN ENSIMMÄINEN LINTU**
- 25 TAIKAKEVÄT**

kirjoittanut Raisa Paasto

- 38 NIPSU EI OLE HUKASSA**
- 46 PIKKU MYY PYYDYSTÄÄ HATTIVATIN**
- 54 TIUHTIN JA VIUHTIN ELOJUHLA**

kirjoittanut Tittamari Marttinen

- 66 MUUMIMAMMA LOMAILEE**
- 75 MAAILMAN SUURIN ROISKAUS JA LOISKAUS**
- 83 TUHTON SYYSRALLATUS**

kirjoittanut Saara Kekäläinen

- 94 MUUMIPEIKKO JA LUMISADE**
- 102 YSTAVYSTEN TALVIPUUHAT**
- 110 MUUMIPEIKON MAJA**

"Oli ihanaa herätä talviunilta oikealla tassulla."

MUUMI, JOKA VAIN NUKKUI

Laaksossa kauniin puutarhan ympäröimänä kohosi Muumitalo, jonka portaiden vieressä kukkivat ruusut kesäisin. Mutta nyt oli hyinen marraskuu. Meri oli alkanut pikkuhiljaa jäätyä.

Muumit elivät täyttä elämää kesällä ja nukkuivat talvisin, aina marraskuusta huhtikuulle saakka. Nytkin he valmistautuivat talviunilleen

syömällä vatsat täyteen havunneulasia ja harjaamalla sen jälkeen hampaansa huolella.

Niiskuneiti, jolla oli kultarengas nilkassaan ja usein kesällä kukkia korviensa takana, kampasi vielä otsatukkansa.

Salin kattokruunu oli suojattu ohuella harjalla, jottei se tomuuntuisi talven aikana.

Kattokruunun alla nukkuivat jo Muumipappa ja Muumimamma talviuntaan

peitto korville asti vedettynä. Vain

Niiskuneiti ja Muumipeikko

sinnittelivät vielä hereillä. He

eivät olisi millään malttaneet

mennä nukkumaan.

– Voi! Kunpa olisi jo kevät! Mehiläisparvet surisisivat ihanasti kukkien ympärillä, ja hyttysset tanssivat kuusien alla, Niiskuneiti huokaisi. Sitten hän hieroi silmiään ja venytteli tuntien itsensä jo hie-
man väsyneeksi. Ehkä hän olisi sittenkin valmis aloittamaan pitkät talviunet.

– Keväällä maassa mönkii monenmoista: muurahaisia, ötököitä ja mönkiäisiä, Muumipeikkokin muisteli ja haukotteli makoisasti. – Kun herään talviunilta, aion oitis tehdä uuden kaarnalaivan.

– Odotan näkeväni kevään ensimmäisen perhosen. Se ennustaa, minkälainen kesä on tulossa, Niiskuneiti ilmoitti.

– Miten perhonen sen ennustaa? Muumipeikko ihmetteli.

– Jos perhonen on keltainen, kesästä tulee tosi hauska. Valkoinen perhonen sen sijaan on rauhallisen kesän merkki, Niiskuneiti kertoi.

– Onpa vaikea valinta... Toivon ehkä keltaista perhosta, Muumi-
peikko sanoi ja kömpi vuoteeseensa.

– Minä toivon sitten valkoista, Niiskuneiti päätti.

– Lupaa, että herätät minut ihan heti, jos heräät talviunilta ennen mi-
nua, Muumipeikko pyysi. – En halua menettää yhtään hetkeä keväästä.

– Lupaan, Niiskuneiti sanoi tomerasti. – Kumpi ensin herääkin,
herättää heti toisen.

Väsymys ummisti silmiä. Ja lopulta Niiskuneiti ja Muumipeikkokin nukahtivat syvään talviuneen. Pehmeän lumen tuprutessa ja peittäessä

jo Muumitalon alimmat ikkunat Niiskuneiti uneksi kesäpäivästä rannalla ja siitä, miten Muumipeikko peittäisi hänet lämpimällä hiekalla. Vain kuononpää näkyisi. Pohjoistuulien tuivertaessa savupiipussa Muumipeikko näki unta majakkaretkistä ja mustikanvarvuista.

Huhtikuun lopulla kevät saapui jälleen Muumilaaksoon. Aurinko paistoi lämpimästi koivujen välistä, ja vähitellen varjonpuoleisten rinteidenkin lumiläikät alkoivat pienentyä. Oli vihdoinkin koittanut se päivä, jona muumit heräsivät talviuniltaan.

Niiskuneiti loikoili vielä hetken vuoteellaan käsittämättä heti missä hän oikein oli. Olo oli hieman pöllähtänyt, sillä olihan hän nukkunut ainakin sata yötä ja sata päivää. Tuntui kuin unet olisivat yhä vilistäneet hänen ympärillään tahtoen kiskoa hänet takaisin omille höyhenmailleen.

Muut olivat jo heränneet, paitsi Nipsu ja Muumipeikko, jotka nukkua posottivat yhä kuorsaten. Nipsu heräsikin aina viikkoa myöhemmin kuin muut, mutta Muumipeikon Niiskuneiti aikoisi herättää. Hän halusi niin kovasti kertoa kaikki näkemänsä unet. Mutta Muumipeikko nukkui liian onnellisen näköisenä.

Niiskuneiti ei voinut olla tuntematta itseään hieman levottomaksi. Olihan hän luvannut herättää Muumipeikon heti kun itsekin heräisi. Niinpä hän keksi avata ikkunan. Ehkä kevätuuhi kutittelisi Muumipeikon kuonon päätä ja saisi tämän heräämään.

Aamuauringon ensimmäiset säteet tulvivat saliin paljastaen kaikki pölypallerot nurkissa ja lämmitti mukavasti, mutta Muumipeikko vain nukkui. Muutama kärpänenkin pöristeli sisään, mutta Muumipeikko vain nukkui. Näkipä Niiskuneiti kevään ensimmäisen perhosenkin. Se oli valkoinen, eli tästä kesästä tulisi rauhallinen, niin kuin hän oli toivonut.

Niiskuneitiä harmitti. Raikkaalla kevätilmalla, auringolla tai kärpäsellä ja perhosella ei ollut mitään vaikutusta Muumipeikkoon. Ahmiessaan Muumimamman aamiaiseksi paistamia lettuja hillon kera Niiskuneiti harmitteli asiaa Muumimammallekin ja kysyi, pitäisikö Muumipeikko herättää.

– Kyllä Muumipeikko herää itsekseen, jahka on nukkunut tarpeeksi, Muumimamma lohdutti.

– Unenlahjat ovat parhaat lahjat, Muumipappakin totesi sanomalehtensä takaa.

– Mutta lupasin herättää Muumipeikon ihan heti, kun itsekin herään, Niiskuneiti selitti.

– Minä saan Muumipeikon hereille, Pikku Myy huusi. – Kutitan varpaista, raotan silmiä, vedän hännästä ja pompin mahan päällä!

Niiskuneiti kauhistui.

– Ei Muumipeikkoa saa tuolla tavalla herättää! hän kivahti.

– Muumipeikko pitää herättää johonkin mukavaan, hellästi ja kauniisti.

Vuodesta tulee kiva, kun nousee oikealla tassulla. Kunpa olisi jokin kone, mikä herättäisi Muumipeikon.

– Mutta sellainenhan on! tuhahti Niisku, joka oli aina kovin kekseliäs. Hän oli hieman ärsyyntynyt siskonsa puheista. – Sitä kutsutaan herätyskelloksi.

– Olisi kamalaa herätä herätyskellon pärinään, Niiskuneiti sanoi järkyttyneenä.

– Pidetään kokous Muumipeikon herättämisestä, Niisku ehdotti. Niiskuneiti puhisi kiukusta.

– Muumipeikko pyysi minua herättämään hänet, joten minun hänet on herätettävä. Kukaan muu ei saa mennä lähellekään Muumipeikkoa!

Aamiaisen jälkeen Niiskuneiti hiipi Muumipeikon sängyn viereen ja toivoi, että Muumipeikko raottaisi edes silmiään. Mutta Muumipeikko tuhisi edelleen ihan samassa asennossa. Niiskuneiti silitteli Muumipeikkoa hellästi ja kuiskaili:

– Muumipeikkoo... Muumipeikkoo...

Kun Muumipeikko ei liikahnutkaan, Niiskuneiti lauloi kauniin aamulaulun. Sekään ei tepsinyt. Päinvastoin, Muumipeikko tuntui vaipuvan siitä yhä syvempään uneen. Niiskuneiti juoksi puutarhaan, keräsi yrttejä ja keitti hyväntuoksuisen juoman. Hän piteli höyryävää heräämisjuomaa Muumipeikon kuonon alla, mutta sekään ei tehonnut. Niiskuneiti jätti juoman yöpöydälle ja juoksi pois.

Seuraavaksi Niiskuneiti keräsi kaikki lelut ja pelit, joilla hän oli Muumipeikon kanssa leikkinyt ja pelannut, kiikutti ne vuoteen viereen ja asetteli valmiiksi. Mutta Muumipeikko vain nukkui ja nukkui ja nukkui. Ja senkin jälkeen vielä nukkui.

Niinpä Niiskuneiti päätti lähteä metsään etsimään jotakin, jolla saisi Muumipeikon heräämään mukavasti. Polulla hän törmäsi touhukkaaseen Hemuliin. Tämä tutki suurennuslasilla kevään ensimmäisiä kukkanappuja.

– Haluaisin herättää Muumipeikon jollain mukavalla tavalla, mutta en onnistu millään, Niiskuneiti kertoi harmissaan.

– Tiedän varman konstin, sanoi Hemuli. – Tuolla syvemmällä metsässä on lampi, jota ympäröivät erityisen korkeat puut. Siellä kasvaa kukka, jonka kerrotaan herättävän karhutkin talviuniltaan.

– Mutta eihän Muumipeikko ole karhu, Niiskuneiti puuskahti.

Niiskuneiti oli kuitenkin utelias ja päätti lähteä mystiselle lammelle. Hän kulki yli kanervakumpareiden ja ohi tuuheiden kuusikoiden päästen lopulta perille. Metsälammen reunalta hän löysi kauniin paikan ja istahti mättäälle miettimään. Väsytti ja jalkoja kivisti. Siinä istuessaan hän näki erikoisen kukan. Se oli varmasti kukka, josta Hemuli oli kertonut. Niiskuneiti tunsikin kukan kauneuden houkuttelevan, joten hän päätti poimia sen. Löydöstään piristyneenä Niiskuneiti jaksoi takaisin Muumitalolle.

Niiskuneiti asetti kauniin ja tuoksuvan kukan maljakkoon yöpöydälle juomalasin viereen. Sitten hän haki Muumimamman keinutuolin ja istahti siihen odottamaan, että kukka herättäisi Muumipeikon. Mutta Muumipeikko vain nukkui, sillä eihän Muumipeikko ollut mikään karhu.

Niiskuneiti alkoi kiikkua keinutuolissa eteen ja taakse. Aina kun hän keinahti taakse, hän torkahti. Päivä oli ollut pitkä ja hän oli tehnyt pitkän retken. Kun hän keinahti kymmenennen kerran eteen, hän havahtui hereille ja näki kauniin keltaisen perhosen lepattavan sisälle avoimesta ikkunasta. Ihanasti tuoksuva kukka oli houkutellut sen paikalle.

Viimein Niiskuneiti nukahti, ja juuri sillä hetkellä Muumipeikko vihdoinkin heräsi talviuniltaan. Keltainen perhonen oli laskeutunut hänen kuonolleen ja se kutitteli ihanasti. Muumipeikko nauroi. Kesästä tulisi hauska! Oli ihanaa herätä talviunilta oikealla tassulla, Muumipeikko mietti. Hän oli nähnyt kovin kummallisia unia ja halusi kertoa ne kaikki heti Niiskuneidille.

Mutta nyt Niiskuneiti vuorostaan tuhisi ja kääntyili unissaan keinutuolissa mukavaa makuuasentoa etsien, eikä Muumipeikko malttanut herättää häntä. Odotellessaan hän joi herkullisen yrttijuoman ja katseli liikuttuneena kaikkia leluja ja pelejä, jotka Niiskuneiti oli tuonut valmiiksi. Keltainen perhonen oli oikeassa. Tästä kesästä oli tulossa todella hauska. Muumipeikko tunsu sen jo nyt. Piti vain odottaa aamuun, jolloin Niiskuneiti heräisi ja kevät voisi kunnolla alkaa.

KEVÄÄN ENSIMMÄINEN LINTU

Joka aamu, juuri ennen kuin aurinko kurkisti Muumilaakson ylle, Muumipappa havahtui unestaan. Hän katseli ihailleen, kuinka taivas syyti väriloistoonsa. Muumipappa nautti siitä, miten aurinko va-

laisi kaiken – meren, puut, pensaas ja jopa Muumipapan itsensä.

Mutta tänä aamuna, kun Muumipappa ihasteli kevään värejä, hän ei voinut olla tuntematta, että jotain vielä puuttui. Aivan

kuin maisemasta olisi ollut poissa jotain olennaista. Niin kuin hän olisi ollut ilman silinteriään.

*Rotimaisten kertojamestarien kirjoittamat sadut pohjautuvat
Tove Janssonin rakastettuihin muumitarinoihin.*

*Tuokiot iltasatujen parissa ovat mittaamattoman
arvokasta perheen yhteistä aikaa!*

*Kirjan 12 mukavan mittaista muumisatua johdattavat sulosiin
uniin ja tuovat lukuhetkiin muumien valoisan avarakatseista
elämänfilosofiaa, puitteina Muumilaakson
ihmeen ihana luonto ja värikkäät vuodenaajat.*

L85.1

ISBN 978-952-04-4430-3

9 789520 444303

www.tammi.fi